

POSTANOWIENIE

19 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski

na posiedzeniu niejawnym 19 marca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku B.J.

z udziałem Q. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

w W. i T.W.

o wpis do księgi wieczystej,

na skutek skargi kasacyjnej B.J. i T.W.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Radomiu

z 27 czerwca 2024 r., IV Ca 711/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

B.J. i T.W. wnieśli skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Radomiu z 27 czerwca 2024 r., zaskarżając je w całości, wnosząc o jego uchylenie oraz o uchylenie postanowienia Sądu Rejonowego w Grójcu z 12 czerwca 2023 r. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i rozstrzygnięcie co do istoty sprawy.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołali się na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, wskazując, że:

1) istnieje konieczność rozpatrzenia naruszenia przepisów prawa procesowego, zwłaszcza art. 379 pkt 5 k.p.c., polegającego na pozbawieniu skarżących możliwości obrony swoich praw i pomięcia przez Sąd Okręgowy żądania rozpoznania apelacji na rozprawie;

2) art. 626⁸ § 5 i art. 626⁹ w zw. z art. art. 398²² § 4 i 5 k.p.c. i art. 92 § 4 ustawy z dnia 14 lutego 1911 r. Prawo o notariacie (dalej: „pr.not.”) polegającego na błędnym uznaniu, że zachodziły podstawy do oddalenia wniosku wieczystoksięgowego o wpis skarżących jako właścicieli nieruchomości w księdze wieczystej [...] z uwagi na brak jednoczesnego złożenia oświadczenia o nabyciu nieruchomości przez małżonków podczas, gdy (a) sąd w dacie rozpoznania wniosku wieczystoksięgowego dysponował całością dokumentów umożliwiających dokonanie wpisu, tj. oświadczenie od małżonków B.J. i T.W., (b) skarga na orzeczenie referendarza ma charakter kasatoryjny zatem sąd rozpoznaje sprawę „od nowa” zgodnie z art. art. 398²² § 2 k.p.c., (c) obowiązkiem w rozumieniu art. 92 § 4 pr.not. jest wysłanie przez notariusza do sądu wieczystoksięgowego aktu notarialnego zawierającego przeniesienie prawa własności w dniu sporządzenia aktu notarialnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń, a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu.

Konstrukcja takiego zagadnienia powinna odpowiadać wymogom zagadnienia prawnego, o którym mowa w art. 390 § 1 k.p.c. (postanowienie SN z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06). W konsekwencji dopuszczalne jest przedstawianie zagadnień (pytań) prawnych wyłącznie „do rozstrzygnięcia”, a nie „do uzupełnienia”. Pytanie takie, zaczyna się zawsze od partykuły pytajnej „czy”.

Oznacza to, że rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego, dokonuje się przez wybór towarzyszącej mu odpowiedzi (postanowienie SN z 13 kwietnia 2000 r., III CZP 2/00). Przedstawione przez skarżących zagadnienia prawne tych wymagań nie spełniają.

Co więcej, zagadnienia te nie mają charakteru uniwersalnego, na co wskazuje bezpośrednio odniesienie się w ich treści do sytuacji skarżących, i stanowią w istocie kolejne zarzuty skierowane przeciwko zaskarżonemu orzeczeniu. Skarżący uzasadniając wątpliwości dotyczące obu problemów, nie wskazali też na istnienie rozbieżności w orzecznictwie lub doktrynie, nie przedstawili możliwych rozbieżnych interpretacji prawnych ani racji jurydycznych stojących za każdą z nich.

Ponadto, wymaga wyjaśnienia, że rozpoznanie sprawy przez Sąd Okręgowy na posiedzeniu niejawnym nie nastąpiło – wbrew zarzutom skarżących – na podstawie art. 374 k.p.c., wobec czego złożony w apelacji wniosek o rozpoznanie sprawy na rozprawie był bezprzedmiotowy. Sprawy wieczystoksięgowe są rozpoznawane w postępowaniu nieprocesowym, co jak się zdaje, umknęło uwadze skarżących. Artykuł 626¹ § 1 k.p.c. jako zasadę przewiduje rozpoznawanie spraw w postępowaniu wieczystoksięgowym na posiedzeniu niejawnym (zob. też art. 514 k.p.c.). Przepis ten ma odpowiednie zastosowanie w postępowaniu apelacyjnym, co oznacza, że Sąd Okręgowy wyznaczył w celu rozpoznania apelacji posiedzenie niejawne na podstawie art. 626¹ § 1 k.p.c., a nie art. 374 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Nie mogło więc dojść do zarzucanego w skardze naruszenia art. 374 k.p.c., a co za tym idzie na skutek tego naruszenia – pozbawienia skarżących możliwości obrony, prowadzącego do nieważności postępowania (art. 379 pkt 5 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(D.Z.)

[SOP]